

- 1 ¶ Naäman, de bevelhebber van het Aramese leger, stond bij zijn koning in hoog aanzien en werd zeer door hem gewaardeerd, want de HEER had hem voor Aram een grote overwinning laten behalen. Maar deze grote krijgsman leed aan huidvraat.
- 2 Nu hadden de Arameeërs op een van hun strooptochten uit Israël een jong meisje meegevoerd, dat als slavin diende bij de vrouw van Naäman.
- 3 Zij zei tegen haar meesteres: 'Ach, kon mijn meester maar eens naar de profeet in Samaria gaan, die zou hem wel genezen.'
- 4 Naäman ging naar zijn koning en vertelde hem wat het meisje uit Israël had gezegd.
- 5 Daarop zei de koning van Aram: 'Ga erheen. Ik zal u een brief meegeven voor de koning van Israël.'
- Naäman ging op weg, met tien talent zilver bij zich, zesduizend sjekel goud en tien stel kleren.
- 6 In de brief die hij aan de koning van Israël overhandigde, stond het volgende: 'Met deze brief stuur ik mijn dienaar Naäman naar u toe, om door u van zijn huidvraat te worden genezen.'
- 7 Zodra de koning van Israël de brief gelezen had, scheurde hij zijn kleren en riep uit: 'Ben ik soms een god, dat ik kan beschikken over leven of dood? Hij stuurt mij deze man om hem van zijn huidvraat te genezen. Let op mijn woorden: hij is uit op een conflict met mij!'
- 8 Toen de godsman Elisa hoorde dat de koning van Israël zijn kleren had gescheurd, liet hij hem vragen: 'Waarom hebt u uw kleren gescheurd? Laat die man bij mij komen, dan zal hij merken dat er in Israël een echte profeet woont.'
- 9 ¶ Naäman reed met zijn strijdswagen naar het huis van Elisa.
- 10 Elisa stuurde iemand naar buiten om hem te zeggen: 'Baad u zevenmaal in de Jordaan, dan zal uw huid weer gezond worden en zult u weer rein zijn.'
- 11 Kwaad ging Naäman weg. 'Ik had gedacht dat hij zelf naar buiten zou komen,' zei hij. 'En dat hij de naam van de HEER, zijn God, zou aanroepen en met zijn hand over de aangetaste plek zou strijken, en zo de huidvraat zou wegnemen.'
- 12 Zijn de rivieren van Damascus, de Abana en de Parpar, soms niet beter dan alle wateren in Israël? Had ik me daarin niet kunnen baden om rein te worden?'
- Verontwaardigd draaide hij zich om en ging weg.
- 13 Maar zijn bedienden kwamen hem achterna en zeiden: 'Maar overste, als de profeet u een ingewikkelde opdracht had gegeven, had u die toch ook uitgevoerd? Dus nu hij tegen u zegt: "Baad u, en u zult weer rein worden," moet u dat zeker doen.'
- 14 Hierop daalde Naäman af naar de Jordaan en dompelde zich daar zevenmaal onder, zoals de godsman had gezegd. Zijn huid werd weer gezond, zo gaaf als de huid van een kind, en hij was weer rein.
- 15 ¶ Toen keerde hij met zijn hele gevolg naar Elisa terug, maakte bij de godsman zijn opwachting en zei: 'Ik wist wel dat er behalve in Israël in de hele wereld geen God is. Alstublieft, neemt u een geschenk van uw dienaar aan.'
- 16 Maar Elisa antwoordde: 'Zo waar de HEER, in wiens dienst ik sta, leeft, ik zal niets aannemen.' En hoe Naäman ook aandrong, Elisa bleef weigeren.
- 17 Toen zei Naäman: 'Als u werkelijk niets van uw dienaar wilt aannemen, wees dan zo goed mij twee muilnierlasten aarde mee te geven. Ik verzeker u dat ik nooit meer offers zal brengen aan andere goden dan de HEER.'
- 18 Maar ik hoop dat de HEER mij het volgende zal willen vergeven: wanneer mijn vorst naar de tempel gaat om zich voor Rimmon neer te buigen, steunt hij altijd op

mijn arm, zodat ik wel gedwongen ben me ook in de tempel van Rimmon neer te buigen. Ik hoop dus dat de HEER het mij zal willen vergeven wanneer ik me neerbuig in de tempel van Rimmon.'

19 Elisa antwoordde: 'Ga in vrede.'

2 Koningen 5:1-19

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Zijn huid werd weer gezond, zo gaaf als de huid van een kind en hij was weer rein. Dat werd van die Naaman gezegd nadat hij zich zeven keer gebaad had in de Jordaan.

Naaman, generaal van het Aramese/Syrische leger. Hij 'die zijn hoofd opheft', betekent zijn naam.

Hij vertegenwoordigt een succesvol leven, vol macht en indrukwekkendheid, iemand die het gemaakt had.

Maar hij bleek een sterfelijk mens, hij werd ziek.

Als hij zijn uniform losknoopt ziet hij het witte vlekken: huidvraat, melaats.

Melaatsheid betekende in die tijd: alle zelfwaarde verliezen en uit alle maatschappelijke functies gestoten worden.

Voortaan zal er niet meer 'leve Naaman' worden geroepen, maar de schorre stem van iemand die roept: melaats, melaats! Zal hoorbaar zijn.

Mensen -wie ze ook zijn- zijn sterfelijk en moeten loslaten.

En iets van dat loslaten, zie je in het hele proces van genezing zoeken van deze opperbevelhebber, de man in aanzien, deze grote man.

Hij moet nederig en klein worden

Toch: voor hij dat werd, moest hij nog veel overwinnen.

Wie leerde hem dat?

Er werd verteld van een jong meisje, een Israëlitische, tussen 12 en 14 jaar...?

Als een evangeliste wijst zij de machtige Naäman, de 'geweldige', de weg: ze wijst naar Israël waar Elisa, de man Gods, woont.

Naaman gaat dan op weg, maar dan eerst zo machtig als hij was: met paarden en wagens, 10 talent zilver, 6000 sjekel goud en 10 stel kleren.

Met aanbevelingsbrieven naar de 'koning' van Israël, weer een man van stand.

Maar deze Naaman moest verder afdalen, een kopje kleiner worden.

En hij komt dan uiteindelijk via een omweg bij een profeet, zo'n ruige zonderling

En dan blijkt die profeet, Elisa, niet zoveel indruk te willen maken bij de geweldige Naäman - hij blijkt te beroerd om naar buiten te komen.

Er is alleen maar een 'knecht' die naar de grote Naäman komt.

Kunt u zich de weerstand voorstellen bij Naaman, dat je zo behandeld wordt?

Is dat niet dezelfde weerstand die wij moderne mensen voelen bij God.

Waarom zien wij van God vaak niet meer dan een boodschapper?

Waarom niet Hemzelf?

Wij hebben Hem alleen maar van horen zeggen, via ouders, vrienden, familie, etc, wij hebben het uit de Bijbel.

Mag het ietsje meer zijn, wat indrukwekkender en overtuigender?

Of is het toch zo: wie iets van God wil merken moet beginnen met acht te slaan op wat zijn kwetsbare boodschappers te vertellen hebben.

Dat moest Naäman leren, ja, hij moest nog meer bescheiden worden, want wat zeggen die boodschappers: Naäman als je genezing wilt vinden moet je je tot zeven maal toe baden in de Jordaan.

Kwaad werd Naäman toen hij dat advies vernam.

Want wat hij verwacht? Iets indrukwekkends, een therapie met toeters en bellen, een liturgische hokus pokus, die paste bij zijn stand en waarbij hij natuurlijk zijn stand kon ophouden.

Voor Naäman was een duik in de Jordaan een vernedering, want in zijn land had je de rivieren Abana en Parper, groots en indrukwekkend- maar die Jordaan... was een snerttrivertje.

Weinig indrukwekkend... zoals een arts soms ook een weinig indrukwekkend advies geeft. Geen pillen en poeders, maar rust, anders leven...

Ik denk dat de middelen die de Kerk tot haar beschikking heeft ook niet zo indrukwekkend zijn. Ook niet in deze dienst op deze zondag.

In de Kerk lezen we uit het ene boek: ja, maar er zijn toch nog veel meer boeken?

De Kerk kent het geheim van het gebed, het gesprek met God: ja, maar er zijn toch ook zat mensen, deskundigen die ons iets hebben te melden?

In de Kerk wordt verkondigd: ja, maar er zijn zoveel meer plaatsen waar je informatie kunt opdoen?

In de kerk zingen we liederen tot Gods eer en is de muziek tot troost: ja, maar sommige concerten en kooruitvoeringen zijn toch van hoger niveau?

En we steken kaarsen aan, maar wie zet mijn leven in het licht?

Maar in de kerk leren we als op geen enkele andere plek 'groot te zijn door klein te worden', om het met de God van Israël, de Vader van Jezus Christus te wagen.

Dat kost wat!!!

Op advies van zijn onbeduidende dienaren daalt Naaman af in die snertjordaan en het wonder voltrok zich: zijn lichaam werd als dat van een kleine jongen.

"Nu weet ik dat er geen God is behalve in Israël.

Naäman, de bevelhebber is een dienaar geworden; de overwinnaar op militair gebied heeft zich verloren in een geestelijke strijd met God.

Naaman leerde dat en voor ons is dat een les dat je Gods koninkrijk niet met eer, aanzien, rijkdom en macht binnen komt. Nederigheid alleen.

Wist u hoe de grote keizers van Oostenrijk werden begraven? Een bijzonder ritueel speelde zich altijd af in de Kapuzinergruft in Wenen.

De stoet van de groten der aarde met de kist stond voor de grafkelder en de uitvaartleider klopte op de deur: wie daar? Zijn hoogheid Frans Jozeph uit het huis van Habsburg, keizer van Oostenrijk, vorst, hertog, graaf. Ik ken hem niet! Weer geklop. Wie daar? Frans Jozef, keizer van Oostenrijk .. en al de 21 titels werden genoemd. Die ken ik niet. Weer geklop. Wie daar? Dan werd alleen de voornaam genoemd: Frans Jozef, een arme zondaar.

Die mens ken ik! Kom binnen

Wij moeten in dit leven een kleine jongen, een klein meisje zien te worden om het leven hierna binnen te gaan en daar te aarden.

In de Middeleeuwen kende men de ars moriendi: dat is stervenskunst.

Het hele leven een leven van loslaten, een proces van kleiner worden.

Het begint bij je geboorte, het vindt plaats in de fasen van je leven totdat je aan het einde alles moet loslaten.

Het verhaal van vanmorgen vertelt hoe een groot en indrukwekkend man leerde loslaten, tot een 'kleine jongen' werd.

Ik dacht bij dit verhaal ook aan Franciscus van Assisi.
 Zoon van een rijke, machtige textielhandelaar was hij.
 Zijn leven begon groots, indrukwekkend, geweldig!
 Totdat - door bezinning- niets hem kon boeien dan God alleen en de armen.
 Zijn rijke vader was woedend op zijn zoon en riep hem bij zich in het bijzijn van de bisschop.
 En wat deed Franciscus toen: symbolisch kleepte hij zich uit met de woorden dat hij alleen een kind van God wilde zijn.
 Hij werd een kleine jongen, een pasgeborene. Net zoals die Naaman.
 Is dat baden in de Jordaan niet een voorafbeelding van de doop.
 Eens werd er als volgt gedoopt:
 Mensen betraden een doopkapel om zich daar onder te dompelen als in het water van de Jordaan.
 Ze deden hun kleren uit, alles wat aanzien geeft. Ze lieten dat los.
 Ze werden naakt gedoopt als een kleine jongen en een klein meisje.
 Daarna ontvingen ze een wit kleed, teken van reinheid
 En ze verlieten de doopkapel aan de oostkant, de kant van de opgang van de zon.
 Je was een nieuw mens die de stervenskunst verstond,
 Je was gestorven en opgestaan met Christus.
 Je hebt de dood de rug toe gekeerd en je richtte je op het leven.
 Wie gedoopt is -en volgende week dopen we weer- heeft de dood al achter de rug en het leven voor zich.
 Je leeft als nieuw mens toe naar een nieuw Jeruzalem, een nieuwe hemel en een nieuwe aarde waarop de stem klinkt: zie ik maak alle dingen nieuw.
 Ad den Besten dichtte:

Over de graven klinkt een stem
 Die spreekt met goddelijk gezag,
 dat wie in Christus was,
 in Hem zal blijven op de jongste dag

Hun naam staat vaster dan in steen
 gegrift in Gods gedachtenis,
 die hun het leven gaf ter leen
 en die geen God van doden is.

Amen